

Bilag 1.

DANMARKS NATIONALBANK

København, den 15. oktober 1953

Ministeriet for handel, industri og søfart,
Slotsholmsgade 10, K.

Ved skrivelse af 6. ds. — J. nr. 129 A — 50 — har ministeriet fremsendt en redegørelse med bilag fra bankinspektøren vedrørende bankernes forhold til banklovens § 7 m. v. og udbedt sig en udtalelse fra Danmarks Nationalbank om, hvorvidt og i bekræftende fald for hvor længe tillægsloven til bankloven, der udløber ved udgangen af indeværende år, efter nationalbankens skøn bør søges forlænget.

Nationalbanken skal i denne anledning udtale følgende:

De i tillægsloven indeholdte lempelser i bankernes beregning af deres gælds- og garantiforpligtelser i henhold til banklovens §§ 7 og 13 indførtes i 1942 som følge af den under besættelsen opståede pengeregighed, der førte til en opsvulmen af bankernes balancer. Da man ikke den gang kunne bedømme, om indlånsstigningen ville blive af varig karakter, skønnedes det, at bankernes egenkapital ikke burde kræves forøget tilsvarende.

Pengesanereringen i de første efterkrigsår og stigningen i priser og produktion har normaliseret pengeforholdene, således at der fremtidig kun kan forventes at indtræde de af mere normale konjunkturbevægelser fremkaldte udsving i bankernes ind- og udlån. Bankernes forhold til banklovens §§ 7 og 13 må derfor nu betragtes som et spørgsmål om, hvorvidt de i 1930 udførte bestemmelser er rimelige og tidssvarende og bør ikke længer vurderes i lys af krigstidens og den umiddelbare efterkrigstids særlige forhold.

Nationalbanken har ved en række lejligheder givet udtryk for dette synspunkt.

Man skal her først henviser til bankens skrivelse til handelsministeriet af 7. december 1949. Den dagældende midlertidige til-

lægslov udløb med udgangen af nævnte år, og de private banker havde anmodet om, at de deri indeholdte lempelser blev udvidet og gjort varige. Nationalbanken henviste heroverfor til den i takt med pengeregighedens afvikling foregåede normalisering af bankernes balancer og udtalte sig imod, at lempelserne blev gjort varige. Banken fremsatte samtidig et forslag om en overgangsordning, hvorefter soliditetsprocenten i banklovens § 7 midlertidig blev nedsat til f. eks. 8 for gennem en aftrappet stigning i løbet af en kortere årrække på ny at blive ansat til de i bankloven fastsatte 10 pct. Bankerne ville herved få den fornødne tid til at tilpasse deres egenkapital til det gældende højere niveau for gælds- og garantiforpligtelserne. Forhandlingerne endte med, at tillægslovens bestemmelser forlængedes foreløbig indtil udgangen af 1951.

I forbindelse med lovgivningen om bunden opsparing i efteråret 1950 blev spørgsmålet om tillægsloven atter aktuelt, og nationalbanken udtalte sig ved skrivelse til handelsministeriet af 9. december 1950 imod bankernes forslag om en forlængelse af tillægsloven på 8 år. Resultatet blev, at lempelserne kun forlængedes indtil udgangen af 1953.

På provinsbankforeningens generalforsamling i maj 1952 understregede medunderskrevne nationalbankdirektør Svend Nielsen påny nationalbankens syn på dette spørgsmål, jfr. mødeberetningen side 49—50, og udtalte bl. a., at det måske ville være fornuftigt, hvis bankerne i rette tid indstillede sig på den situation, der kunne opstå, hvis loven ikke forlængedes, og regnede med den mulighed, at kravene til bankernes egenkapital ville vokse. Der blev endvidere peget på, at der, når spørgsmålet om tillægslovens